

آینة

بیماری میدن، **MAIDS**

عباس عابدی؛... ۲۰ سال گذشت، ولی روزنامه‌نگاری ایران در این ۲۰ سال فرازوفرودهای زیادی را تجربه کرده است. ابتدا اوج‌گیری فضای مطبوعاتی را شاهد بودیم که شورونشاط بزرگی را در جامعه ایجاد کرد و مردم را با مطبوعات آشتی داد و آینده امیدبخشی را برای جامعه و ایران نوید داد. تجربه‌ای که دو سال بیشتر دوام نیاورد و با بستن قله‌ای مطبوعات و فشار به روزنامه‌نگاران آن امید را به یاس تبدیل کردند... توقیف‌کنندگان صدای آن را ۲۰ سال بعد شنیدند... از یک سو کسی که عهده‌دار زدن تیر خلاص به مطبوعات بود، در زندان است و در پشت سر خود یک پرونده آبروزیرانه برای کشور به‌جا گذاشته است و از این سو نیز، رسانه‌های غیررسمی تیرهای زهرگین خود را روانه ساختاری می‌کنند که فاقد ابزار و حتی یک سنگر کوچک رسانه‌ای است... معتقدم که دوران خزان روزنامه‌نگاری در حال به سرآمدن است. شواهدی جدی وجود دارد که نظام مدیریتی کم-کم متوجه بیماری «میدن» خود شده است. هرچند این آگاهی در ابتدای راه است ولی من به‌عنوان یک همکار شما این نوید را می‌دهم که با نشانه‌هایی که در ماه‌های اخیر با آن مواجه شده‌ام احساس می‌کنم که نقطه این فرایند در حال انعقاد و شکل‌گیری است.

اطلاعات

توپ توی زمین همه ماست، نه تنها دولت

● محمدجواد حجتی‌کرمائی:... همه بی‌لای «کود زورخانه» نشست‌اند و کشتی‌گیر هم نیستند و به کشتی‌گیران وسط تنگ کشتی می‌گویند: «لنگش کی...!» انصاف و عدالت کجا رفته است؟ تکرار می‌کنم صد بار و هزار بار... همه مقصریم... به‌خصوص امثال بنده عمامه‌برسر پُردعا و تک‌گو و تک‌نوازاا!

نماینده ملی

● احمد توکلی:... متأسفانه برخی نمایندگان

ابزارهای نظارتی اعم از سؤال و استیضاح وزرا را برای تحمیل خواسته‌های موردنظر خود مورد استفاده قرار می‌دهند. از آنجا که وزرا قدرت کافی برای ایستادگی در برابر توقعات غیرمعتول را ندارند، در مواقعی که خود را مجبور می‌بینند به خواسته‌های نامعقول برخی نمایندگان تن می‌دهند. برای مثال نمایندگان در انتصابات مدیران که از اختیارات وزراست دخالت می‌کنند و تلاش می‌کنند با اعمال برخی فشارها افسراد مورد نظر خود را به وزیر تحمیل کنند. زمانی که وزیر در مقابل این خواسته‌ها مقاومت می‌کند، آن نماینده برای تحت فشار قراردادن او به طرح سؤال و استیضاح می‌پردازد...

پرسش و پاسخ

نسخه فوری برای‌ه‌وای بانک

● بانک جهانی با بررسی وضعیت آلودگی هوای تهران و مقایسه آن با کیفیت هوای ۲۵ شهر بزرگ دنیا اعلام کرد: ذرات معلق موجود در هوای تهران سه تا چهار برابر بیش از حد مجاز است که منشأ اصلی انتشار آن به خودروهای سنگین و موتورسیکلت‌ها مربوط می‌شود. بانک جهانی در گزارش خود، تراز مطلوب برای کاهش آلودگی هوای تهران را شاخص کیفیت هوای لندن و نیویورک معرفی کرده و با ارائه یک نسخه فوری به شهرداری، واقعی‌سازی قیمت بنزین، نصب فیلتر دوده و اجرای طرح I.E.Z را توصیه کرده است.

تغییرات

اصلاح طلبان و کمکی که به کشورمی‌توانند بکنند!

● عباس حاجی‌نجاری؛... در دو انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۲ و ۹۶ اصلاح‌طلبان تمامی ظرفیت خود را در حمایت از دولت فعلی به کار گرفته و حتی با هدف آنکه جریان رقیب پیروز نشود، حاضر شدند حتی گذشته انقلاب را که خود در آن به‌ویژه در دهه اول نقشی اساسی داشتند، با تعابیری نظیر ۳۸ سال اعدام و گردن‌زدن، سیاه جلوه داده و علت آن را هم گردن رقبای انتخاباتی خود بیندازند تا بتوانند آرای طیف‌های خاکستری جامعه را از ترس اعدام‌نشدن و با کشیده‌شدن دیوار در پیاده‌روها... به سمت نامزد مورد حمایت خود هدایت کنند. اکنون، اما در شرایطی که دوران حساب‌و‌کتاب و کارآمیزی است، با شانه‌خالی‌کردن و فراق‌کنی حل مشکلات را به اموری حواله دهند که در صورت حل آنها هم باری از دوش مردم برداشته نمی‌شود...

کیمیان

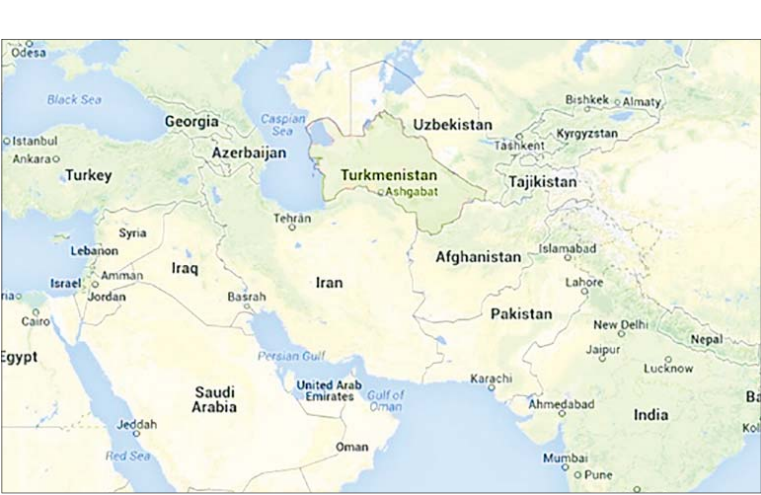
وضعیت موجود دست‌بخت مدعیان است؛ فرار نکنند، پاسخ‌گو باشند

● ...چنانچه ذکر آن رفت اصلاح‌طلبان در روزهای گذشته سفره خود را از دولت جدا کرده و خود را در موقعیت حل‌کننده مشکلات با ارائه راهکارهایی که در بیانیه‌ها و مصاحبه‌های آنان ذکر شده است قرار داده‌اند. سخن اینجا است که مدعیان اصلاحات بایستی به سخنان و مواضع یک سال پیش خود سروری مجدد کرده و به جای فرار به جلو ضمن پوزش و عذرخواهی از ملت که با تخریب رقیب و همچنین ارائه تصویری غیرواقعی از آینده زمینه‌ساز رای به نامزد مطلوب خود شده‌اند در پیشگاه ملت پاسخ‌گو باشند.

politics@sharghdaily.ir

دیپلماسی

مصالحه با شمالی‌ها به مصلحت است

ولی جمهوری آذربایجان و قزاقستان از آن استقبال می‌کنند. دسترسی‌های دریای خزر از دو طریق است؛ یکی از طریق کانال ولگا-دن که رود ولگا را به رود دن به دریای آژوف و دریای سیاه وصل می‌کند؛ یکی هم از طریق سرشاخه‌های رودخانه ولگا به دریای بالتیک. اگر بگوییم که اولی مصنوعی است و دومی در اکثر اوقات یخ‌زده است، بنابراین خزر یک دریاچه است و هیچ راهی به دریای آزاد ندارد.

موضوع انرژی و اختلافات قدیمی

نگاهی به مواضع کشورهای دیگر درباره رژیم حقوقی دریای خزر می‌اندازیم. جمهوری آذربایجان بیش از همه در مورد دریای خزر مدعی است. در گذشته، بیشترین مخالفت با هرگونه تفاهم مبتنی‌بر ادامه روش‌های گذشته بین ایران و شوروی را نماینده جمهوری آذربایجان، خلف خلفاف داشت. دلایلش هم شاید این است که جمهوری آذربایجان کنسوری تازه‌بنیاد است که ابتدای سال ۱۹۹۲ مستقل شده و از سال ۱۹۹۴ وارد جنگی تمام‌عیار با ارمنه قره‌باغ و جمهوری ارمنستان شده است. بنابراین شاید بتوان توجیه کرد که کشوری که به خاکش تجاوز شده است، حساسیت بیشتری به این بخش از سرزمینش نسبت به سایر مناطق خود دارد. از ۱۹۹۲ تا به حال، جمهوری آذربایجان و قزاقستان مایل‌اند که اینجا دریاچه نامیده و در نتیجه تقسیم شود. قزاقستان می‌گوید بایبید به حقوق بین‌الملل دریاها بپردازیم. حقوق بین‌الملل دریاها در جاهایی که مسئله خیلی تشن‌از می‌شود، از چیزی به نام «خط منصف» استفاده کرده است، خط منصف یعنی تقاطعی از ساحل را به‌صورت عمودی به هم وصل کنید و وسط اینها را در نظر بگیرید. بنا بر پیشنهاد قزاقستان که می‌گوید از حقوق دریاها استفاده کنیم، محدوده آب‌های سرزمینی ایران چیزی حدود ۱۳ و شش‌دهم درصد می‌شود. محدوده آب‌های سرزمینی قزاقستان هم حدود ۲۸ و چهار دهم درصد می‌شود؛ چون ساحل این کشور حالت محدب و ساحل ما حالت مقعر دارد. براساس خط منصف، ساحل قزاقستان بیش از سایر کشورهاست. اینجااست

که اصل صفت مطرح می‌شود. کشوری که از دیرباز از این دریا استفاده کرده است، با روش حقوقی خط منصف به‌شدت زیان می‌بیند. روسیه در ابتدا می‌گفت که این یک دریای مشترک است و بهتر است همان رژیم حقوقی گذشته مطابق بر ششم مارس ۱۹۲۱ (یعنی بیان مودت مابین جمهوری شوروی سوسیالیستی روسیه و دولت ایران) باشد. روس‌ها از سال ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۶ قزاقشان این بود که بهتر است به معاهدات گذشته رجوع کرد. وزارت خارجه و وزارت انرژی روسیه بر بوریس یلتسین، رئیس‌جمهور پس از فروپاشی شوروی، فشار آوردند. علت اصلی فشار وزارت انرژی روسیه این بود که سال ۱۹۹۴ قراردادی به نام قرارداد قرن بین حیدر علی‌اف، رئیس‌جمهور وقت جمهوری آذربایجان و رئیس شرکت بریتیش پترولیوم امضا شد. با این قرارداد، بی‌بی در جمهوری آذربایجان فعال شده و سه حوزه نفتی مهم (به نام آذری، گونشلی و چراغ) را که از دوره اتحاد شوروی نفت صادر می‌کردند، دوباره توسعه داد و حدود ۱۰ میلیارد دلار هزینه کرد. مجدداً یک‌بار دیگر ۱۵ میلیارد دلار هزینه کرد و اخیراً ۱۰ میلیارد دلار و تا سال ۲۰۲۴ بی‌بی در جمهوری آذربایجان جمعاً حدود ۱۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری می‌کند. این نشان می‌دهد که چقدر این سه حوزه پربازده است. وزارت انرژی روسیه به بوریس یلسنتین می‌گفت: در جمهوری آذربایجان که از ضعیف‌ترین جمهوری‌های اتحاد شوروی بوده، در یک مورد، ۱۰میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شده است، ولی وقتی ما به غربی‌ها می‌گوییم بایبید در روسیه سرمایه‌گذاری کنید، می‌گویند تا مسائل حقوقی‌تان را حل نکنیم، ما نمی‌آییم. از همین‌رو، روسیه نیز به سمت رژیم حقوقی تقسیم خزر متمایل شد.

مجازی ۲۰درصد

از سال ۱۹۹۷، یعنی در دوره سیدمحمد خاتمی و بوریس یلتسین، دو کشور به بحث تقسیم پرداختند. حتی توافقی بین مرتضی سرمدی، معاون وزیر خارجه وقت ایران و یاستوخوف، معاون وزیر خارجه روسیه، برقرار شد که سهم ایران و هرکدام از کشورها از آب‌های خزر ۲۰ درصد باشد. پس از آن، رؤسای جمهور آذربایجان و قزاقستان معتز شدند؛ آنها می‌گفتند بعضی کشورها ساحل بیشتری دارند، برخی کمتر، پس این ۲۰ درصد از کجا آمده است. جمهوری آذربایجان و قزاقستان آن‌قدر فشار وارد کردند که یوگنی یریماکوف در روسیه، به‌عنوان نخست‌وزیر، وقتی سر کار آمد گفت همان قاعده مشاع مطابق دوره اتحاد شوروی باشد، بهتر است. روسیه معتقد بود پس‌دریا و استفاده از منابع نفت و گاز دریای

ایران و هند را تسهیل می‌کند. بخش مهمی از این کریدور در ارتباط با خط آهن داخل سرزمین ایران است. اگر خط آهن قزوین – رشت – آستارا تمام شود، هزینه حمل بار ریلی خیلی کمتر از حمل بار فعلی از خزر، یعنی حدود نصف می‌شود. در صورت تکمیل زیرساخت‌ها و سکوهای راه‌آهن و پلنفرم‌های کریدور شمال – جنوب، اهمیت دریای خزر به‌لحاظ حمل‌ونقل کالا کمتر می‌شود.

مشتاقان توافقی

در بین صاحب‌نظران ایرانی، اختلاف اساسی بر سر این مسئله است که آیا منافع ایران با یک توافق مورد اتفاق دیگر کشورهای ساحلی در این اجلاس بهتر حفظ می‌شود یا اینکه این‌بار هم مانند دفعات گذشته هیئت نمایندگی ایران تلاش می‌کند تا حصول توافق به جلسات آینده موکول شود. کشورهای جمهوری آذربایجان، قزاقستان و ترکمنستان برای رسیدن به توافق بر سر رژیم حقوقی دریای خزر بیشتر از ایران و روسیه عجله دارند؛ شاید به‌خاطر آغاز دو خط لوله موسوم به ترانس‌کاسپین، یکی از بندر ترکمن‌باشی تا سنک‌چال در نزدیکی باکو براساس کاندومینوم باشد. شاید به‌دلیل آنکه روسیه همیشه مایل به دسترسی نظامی به جنوب دریای خزر بوده؛ به‌خاطر دسترسی راحت‌تر به روس‌هایی که در ازبکستان و تاجیکستان یا ارمنستان حضور دارند. همچنان روسیه نگران ارمنستان است که در فشار بین جمهوری آذربایجان و ترکیه ممکن است برای این کشور اتفاقی بیفتد. در جریان بحران سوریه نیز روسیه از جنوب دریای خزر ۲۶ موشک را به سمت استان دیرال‌زور سوریه، مقر داعش، شلیک کرد. رژیم خزر در دوره یریمگاف در ۱۹۹۸ دوگانه شد: در سطح، مشاع و در بستر، تقسیم.

احمدی‌نژاد رژیم دوگانه خزر را بذیرفت

در دولت بعدی در ایران، برای محمود احمدی‌نژاد خیلی مهم بود که ولادیمیر پوتین برای شرکت در اجلاس سمران دریای خزر به ایران بیاید. وقتی ولادیمیر پوتین برای شرکت در اجلاس رؤسای دریای خزر به ایران آمد، در نتیجه نهایی نوشته شد که رژیم حقوقی دریای خزر مبنی بر مشاع است، ولی در بستر تقسیم می‌شود. درحالی‌که ایران هیچ‌گاه رژیم دوگانه را قبول نکرده بود، محمود احمدی‌نژاد این رند را قبول کرد و در جلسه‌ای که نظربایف گفت که رژیم مشترک ۱۹۲۱ و ۱۹۴۱ مرده، احمدی‌نژاد جوابی نداد، اما هفته بعد، وزارت خارجه ایران اعلام کرد در نظر این کشور رژیم مشاع ملک است. در اظهارنظرها و مواضع کشورهای دیگر ساحلی نوعی تداوم وجود دارد. در جمهوری آذربایجان از ابتدا تاکنون خلف خلفاف مسئول پرونده خزر بوده و هست. در کشور ما، به‌دلیل تغییرات در سطح دولت که حداقل هر هشت سال یک بار انجام شده، هم در محتوا و هم در فرم و هم در نحوه اعلام رسانه‌ای تغییرات چشمگیری انجام شده است.

حضور نظامی

درباره حضور نظامی تاکنون چند روش پیشنهاد شده؛ یکی از آنها پیشنهاد غیرنظامی‌شدن دریای خزر است که آیت‌الله خامنه‌ای، در سفرشان به بندر انزلی در سال ۲۰۰۱، مطرح کردند. دومی ایجاد نیروهای دفاعی دریای خزر (CASFORCE) است که متشکل از برخی نیروهای نظامی کشورهای ساحلی است و روسیه آن را پیشنهاد داده است. جمهوری آذربایجان و قزاقستان با مشارکت در پروژه مشارکت بین صلح ناتو (PIP) به سازوکارهای غیرمنطقه‌ای گرایش دارند. برخی از صاحب‌نظران ایرانی پیشنهاد

می‌کنند که ایران این‌بار روی نهاد امنیت جمعی خود تأکید کند. باید دید که این پیشنهاد چه مقدار با مواضع قبلی ایران تفاوت دارد. گرچه همچنان غرض‌شدن ناوچه ایرانی در نزدیکی انزلی بررسی بیشتری را می‌طلبد.

بی‌توجهی در بحث انرژی

در بخش انرژی، متأسفانه مسئولان وزارت نفت به دریا خزر توجهی نکرده‌اند و نمی‌کنند. چه خوب است که شرکت نفت خزر (کیکو) سیاحیه‌ای از قزاق‌زده‌ای انجام‌شده در دریای خزر را ارائه می‌داد. دکل‌های ایرانی در دریای خزر از فرط بی‌کاری برای شرکت‌های طرف قرارداد با ترکمنستان کار می‌کنند. در فروردین ۱۳۹۷ زمانی که ایران می‌خواست یکی از پروژه‌های نفتی خود را فعال کند، با مخالفت شدید ترکمنستان روبه‌رو شد. یکی دیگر از نکات مهم در دریای خزر مسئله کریدور

شمال – جنوب است. این کریدور اقتصادی روابط تجاری

بین اروپا و آسیا و به‌ویژه بین روسیه، جمهوری آذربایجان،

ایران و هند را تسهیل می‌کند. بخش مهمی از این کریدور

در ارتباط با خط آهن داخل سرزمین ایران است. اگر خط

آهن قزوین – رشت – آستارا تمام شود، هزینه حمل

بار ریلی خیلی کمتر از حمل بار فعلی از خزر، یعنی حدود

نصف می‌شود. در صورت تکمیل زیرساخت‌ها و سکوهای راه‌آهن

و پلنفرم‌های کریدور شمال – جنوب، اهمیت دریای خزر

به‌لحاظ حمل‌ونقل کالا کمتر می‌شود.

مشتاقان توافقی

در بین صاحب‌نظران ایرانی، اختلاف اساسی بر سر

این مسئله است که آیا منافع ایران با یک توافق مورد

اتفاق دیگر کشورهای ساحلی در این اجلاس بهتر حفظ

می‌شود یا اینکه این‌بار هم مانند دفعات گذشته هیئت

نمایندگی ایران تلاش می‌کند تا حصول توافق به جلسات

آینده موکول شود. کشورهای جمهوری آذربایجان،

قزاقستان و ترکمنستان نیز با نداشتن دسترسی به آب‌های

آزاد درحال‌حاضر مجبور است که گاز تولیدی خود را به

روسیه، چین و ایران بفروشد؛ اما دو نکته دیگر نیز باید

در نظر گرفته شوند. یکی، وابستگی شدید ترکمنستان به

خودش و نیاز آن کشور به گاز برای تولید برق و

تولید گاز برای صادرات است. دوم، جمهوری آذربایجان

همچنین روسیه نگران ارمنستان است که در فشار بین

جمهوری آذربایجان و ترکیه ممکن است برای این کشور

اتفاقی بیفتد. در جریان بحران سوریه نیز روسیه از جنوب

دریای خزر ۲۶ موشک را به سمت استان دیرال‌زور سوریه،

مقر داعش، شلیک کرد. رژیم خزر در دوره یریمگاف در

۱۹۹۸ دوگانه شد: در سطح، مشاع و در بستر، تقسیم.

احمدی‌نژاد رژیم دوگانه خزر را بذیرفت

در دولت بعدی در ایران، برای محمود احمدی‌نژاد

خیلی مهم بود که ولادیمیر پوتین برای شرکت در

اجلاس سمران دریای خزر به ایران بیاید. وقتی ولادیمیر

پوتین برای شرکت در اجلاس رؤسای دریای خزر به ایران

آمد، در نتیجه نهایی نوشته شد که رژیم حقوقی دریای

خزر مبنی بر مشاع است، ولی در بستر تقسیم می‌شود.

درحالی‌که ایران هیچ‌گاه رژیم دوگانه را قبول نکرده بود،

محمود احمدی‌نژاد این رند را قبول کرد و در جلسه‌ای که

نظربایف گفت که رژیم مشترک ۱۹۲۱ و ۱۹۴۱ مرده،

احمدی‌نژاد جوابی نداد، اما هفته بعد، وزارت خارجه

ایران اعلام کرد در نظر این کشور رژیم مشاع ملک است.

در اظهارنظرها و مواضع کشورهای دیگر ساحلی نوعی

تداوم وجود دارد. در جمهوری آذربایجان از ابتدا تاکنون

خلف خلفاف مسئول پرونده خزر بوده و هست. در کشور

ما، به‌دلیل تغییرات در سطح دولت که حداقل هر هشت

سال یک بار انجام شده، هم در محتوا و هم در فرم و هم

در نحوه اعلام رسانه‌ای تغییرات چشمگیری انجام شده

است.

حضور نظامی

درباره حضور نظامی تاکنون چند روش پیشنهاد

شده؛ یکی از آنها پیشنهاد غیرنظامی‌شدن دریای خزر

است که آیت‌الله خامنه‌ای، در سفرشان به بندر انزلی در

سال ۲۰۰۱، مطرح کردند. دومی ایجاد نیروهای دفاعی دریای

خزر (CASFORCE) است که متشکل از برخی نیروهای

نظامی کشورهای ساحلی است و روسیه آن را پیشنهاد داده

است. جمهوری آذربایجان و قزاقستان با مشارکت در پروژه

مشارکت بین صلح ناتو (PIP) به سازوکارهای غیرمنطقه‌ای

گرایش دارند. برخی از صاحب‌نظران ایرانی پیشنهاد

می‌کنند که ایران این‌بار روی نهاد امنیت جمعی خود

تأکید کند. باید دید که این پیشنهاد چه مقدار با مواضع

قبلی ایران تفاوت دارد. گرچه همچنان غرض‌شدن ناوچه

ایرانی در نزدیکی انزلی بررسی بیشتری را می‌طلبد.

بی‌توجهی در بحث انرژی

در بخش انرژی، متأسفانه مسئولان وزارت نفت به

دریا خزر توجهی نکرده‌اند و نمی‌کنند. چه خوب است که

شرکت نفت خزر (کیکو) سیاحیه‌ای از قزاق‌زده‌ای انجام‌شده

در دریای خزر را ارائه می‌داد. دکل‌های ایرانی در دریای

خزر از فرط بی‌کاری برای شرکت‌های طرف قرارداد با ترکمنستان

کار می‌کنند. در فروردین ۱۳۹۷ زمانی که ایران می‌خواست

یکی از پروژه‌های نفتی خود را فعال کند، با مخالفت

شدید ترکمنستان روبه‌رو شد. یکی دیگر از نکات مهم

در دریای خزر مسئله کریدور شمال – جنوب است. این

کریدور اقتصادی روابط تجاری بین اروپا و آسیا و به‌ویژه

بین روسیه، جمهوری آذربایجان، ایران و هند را تسهیل

می‌کند. بخش مهمی از این کریدور در ارتباط با خط آهن

داخل سرزمین ایران است. اگر خط آهن قزوین – رشت –

آستارا تمام شود، هزینه حمل بار ریلی خیلی کمتر از حمل

بار فعلی از خزر، یعنی حدود نصف می‌شود. در صورت

تکمیل زیرساخت‌ها و سکوهای راه‌آهن و پلنفرم‌های

کریدور شمال – جنوب، اهمیت دریای خزر به‌لحاظ حمل‌ونقل

کالا کمتر می‌شود.

مشتاقان توافقی

در بین صاحب‌نظران ایرانی، اختلاف اساسی بر سر

این مسئله است که آیا منافع ایران با یک توافق مورد

اتفاق دیگر کشورهای ساحلی در این اجلاس بهتر حفظ

می‌شود یا اینکه این‌بار هم مانند دفعات گذشته هیئت

نمایندگی ایران تلاش می‌کند تا حصول توافق به جلسات

آینده موکول شود. کشورهای جمهوری آذربایجان،

قزاقستان و ترکمنستان نیز با نداشتن دسترسی به آب‌های

آزاد درحال‌حاضر مجبور است که گاز تولیدی خود را به

روسیه، چین و ایران بفروشد؛ اما دو نکته دیگر نیز باید

در نظر گرفته شوند. یکی، وابستگی شدید ترکمنستان به

خودش و نیاز آن کشور به گاز برای تولید برق و تولید

گاز برای صادرات است. دوم، جمهوری آذربایجان

همچنین روسیه نگران ارمنستان است که در فشار بین

جمهوری آذربایجان و ترکیه ممکن است برای این کشور

اتفاقی بیفتد. در جریان بحران سوریه نیز روسیه از جنوب

دریای خزر ۲۶ موشک را به سمت استان دیرال‌زور سوریه،

مقر داعش، شلیک کرد. رژیم خزر در دوره یریمگاف در

۱۹۹۸ دوگانه شد: در سطح، مشاع و در بستر، تقسیم.

احمدی‌نژاد رژیم دوگانه خزر را بذیرفت

در دولت بعدی در ایران، برای محمود احمدی‌نژاد

خیلی مهم بود که ولادیمیر پوتین برای شرکت در

اجلاس سمران دریای خزر به ایران بیاید. وقتی ولادیمیر

پوتین برای شرکت در اجلاس رؤسای دریای خزر به ایران

آمد، در نتیجه نهایی نوشته شد که رژیم حقوقی دریای

خزر مبنی بر مشاع است، ولی در بستر تقسیم می‌شود.

درحالی‌که ایران هیچ‌گاه رژیم دوگانه را قبول نکرده بود،

محمود احمدی‌نژاد این رند را قبول کرد و در جلسه‌ای که

نظربایف گفت که رژیم مشترک ۱۹۲۱ و ۱۹۴۱ مرده،

احمدی‌نژاد جوابی نداد، اما هفته بعد، وزارت خارجه

ایران اعلام کرد در نظر این کشور رژیم مشاع ملک است.

در اظهارنظرها و مواضع کشورهای دیگر ساحلی نوعی

تداوم وجود دارد. در جمهوری آذربایجان از ابتدا تاکنون

خلف خلفاف مسئول پرونده خزر بوده و هست. در کشور

ما، به‌دلیل تغییرات در سطح دولت که حداقل هر هشت

سال یک بار انجام شده، هم در محتوا و هم در فرم و هم

در نحوه اعلام رسانه‌ای تغییرات چشمگیری انجام شده

است.

حضور نظامی

درباره حضور نظامی تاکنون چند روش پیشنهاد

شده؛ یکی از آنها پیشنهاد غیرنظامی‌شدن دریای خزر

است که آیت‌الله خامنه‌ای، در سفرشان به بندر انزلی در

سال ۲۰۰۱، مطرح کردند. دومی ایجاد نیروهای دفاعی دریای

خزر (CASFORCE) است که متشکل از برخی نیروهای

نظامی کشورهای ساحلی است و روسیه آن را پیشنهاد داده

است. جمهوری آذربایجان و قزاقستان با مشارکت در پروژه

مشارکت بین صلح ناتو (PIP) به سازوکارهای غیرمنطقه‌ای

گرایش دارند. برخی از صاحب‌نظران ایرانی پیشنهاد